

רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY
מחלקת תאגידיים   www.isa.gov.il

עדכון מחודש מרץ 2019 – עמדת סגל הרשות במענה לפנייה מקדמית זו מבוססת על ניתוח חשבונאי של הוראות תקן חשבונאות בינלאומי 28, השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות (להלן: "IAS 28"). ביום 1.1.2019 נכנס לתוקף תיקון ל- IAS 28 הנוגע לזכויות לזמן ארוך בחברה כלולה או בעסקה משותפת (להלן: "התיקון"). בשים לב לכך שעמדת סגל הרשות התגבשה אגב טיפול במקרה ספציפי, אשר נסיבותיו מתוארות במסגרתה, סגל הרשות אינו משנה ואינו מעדכן את נוסח העמדה בהתאם להוראות התיקון, אלא מדגיש כי היא התקבלה על בסיס הוראות IAS 28 בנוסחן באותה עת ועל כן אינה רלוונטית.

י"ב תמוז, תשע"ה
29 ביוני, 2019

לכבוד,

אפליי טכנולוגיות מובייל מתקדמות בע"מ (להלן: "החברה")   באמצעות מערכת "יעל"

א.ג.נ.,

הנדון: פניה מקדמית בנושא הטיפול החשבונאי בגין הפסדי חברה כלולה

סימוכין: מכתבכם מיום 30 באפריל, שיחתנו הטלפונית מיום 7 במאי 2015

במענה לפנייתכם שבסימוכין, ובהתייחס לטיפול החשבונאי שהועלה על ידכם, הרינו להעלות על הכתב, בקצרה, את עמדת סגל הרשות בהתייחס לנושא שבנדון, כפי שנמסרה לכם בשיחתנו הטלפונית מיום 18 במאי 2015. עמדה זו מבוססת על המסכת העובדתית שנפרשה במכתבכם, ועליה בלבד, ובהנחה כי היא משקפת את כל הנתונים הרלוונטיים לעניינים האמורים במכתבכם.

תמצית הרקע עובדתי

1. באוקטובר 2013 החברה הקימה מיזם משותף בחלקים שווים עם חברת וויטסמוק תוכנה בע"מ (להלן: "וויטסמוק") לצורך פיתוח מקלדת ממותגת לטלפונים ניידים המבוסס על טכנולוגיות של החברה ושל וויטסמוק.
2. בפברואר 2014 נחתם הסכם עם מר פיני זהבי למתן שירותים למיזם המשותף. במסגרת ההסכם נקבע כי מר זהבי יעשה כל שביכולתו בכדי ליצור קשרים בין החברה ווויטסמוק למותגי כדורגל עולמיים. עוד נקבע כי החברה ווויטסמוק יורשו להציג את מר זהבי כשותף עסקי של החברה

- ושל וויטסמוק בכדי לקדם את פעילות המקלדת הממותגת.
3. בנובמבר 2014 נחתם בין הצדדים הסכם יזמים במסגרתו שונה ההסדר המשפטי של המיזם כדלקמן – הוקמה חברה בשם קיבו מובייל טק בע"מ (להלן: "קיבו") הרשומה באיי הבתולה אליה הועבר הפעילות והנכסים של המיזם. החברה וויטסמוק מחזיקות כל אחת ב-42.5% מהונה של קיבו, ומר זהבי מחזיק 15%. במועד ההקמה החברה העבירה לקיבו נכסים בערך פנקסי של 173 אלפי ₪ כנגד השקעה בחברה כלולה.
  4. במסגרת הסכם היזמים נקבע כי לצורך מימון ראשוני החברה וויטסמוק יעמידו, כל אחת, הלוואות בעלים לקיבו בסך 2 מיליון ₪, נושאת ריבית. קיבו תפרע את הלוואות הבעלים בהתאם ליכולת הפירעון שלה באופן שווה לשני הצדדים. מימון נוסף מעבר למימון הראשוני הנ"ל ייקבע ע"י דירקטוריון קיבו מעת לעת, לפי צרכיה, לרבות הסכום ואופן המימון.
  5. באשר למימון פנימי נוסף, מעבר למימון הראשוני, נקבע כי הנ"ל יעשה בדרך של הלוואות בעלים ו/או בדרך של השקעה במניות קיבו, לפי שווי חברה שלא יפחת מן השווי שיקבע בהערכת השווי לקיבו במועד הקמתה. עד למועד הפניה (30/4/15) דירקטוריון קיבו טרם קבע את מתווה המימון הנוסף.
  6. נכון ליום 31.12.2014 במסגרת הלוואות הבעלים החברה העבירה לקיבו 562 אלפי ₪, וויטסמוק העבירה לקיבו 658 אלפי ₪. נכון למועד הפניה (30/4/15) שתי החברות העבירו את יתרת ההתחייבות בגין המימון הראשוני של 2 מיליון ₪ במלואה.
  7. לחברת קיבו גרעון בהון העצמי.

הסוגיה החשבונאית

מהו הטיפול החשבונאי הנדרש בדוחותיה הכספיים של החברה בגין החזקתה בחברת קיבו, ככל שנוגע לחלקה בגירעון בהון של החברה הכלולה. כלומר, האם על החברה לקחת חלק בגרעון החברה הכלולה? במידה וכן, לפי איזה שיעור ראוי לקחת את חלקה באותו גרעון, האם לפי שיעור החזקתה של החברה בהון המניות של קיבו (42.5%), או שמא לפי שיעור הלוואות הבעלים אשר העמידה החברה לרשות קיבו (50%)?

עמדת החברה בקליפת האגוז

1. תקן חשבונאות בינלאומי IAS28, "השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות" (להלן: "התקן") קובע כי במקרה בו ההשקעה בהון החברה הכלולה מתאפסת בעקבות משיכת הפסדים יש לבחון, בין היתר, האם קיימות זכויות נוספות לחברה, אשר במהותן, מהוות חלק מחשבון ההשקעה. במקרה הנדון, הלוואות הבעלים שניתנו על ידי החברה לקיבו הינן במהותן הלוואות המהוות חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה. כתוצאה מכך, במצב בו החברה הכלולה צוברת הפסדים, לאחר איפוס ההשקעה בהון המניות, על החברה להמשיך ולקחת את חלקה בהפסדים של החברה הכלולה, עד לאיפוס הלוואות הבעלים. התקן אומנם מתייחס לטיפול החשבונאי במצב בו ישנם הפסדים של חברה כלולה מוחזקת, אך אינו מפרט לפי איזה שיעור החזקה על החברה המחזיקה לקחת את חלקה בהפסדים של הכלולה, האם על פי שיעור ההחזקה בהון המניות של החברה הכלולה או שמא לפי שיעור הלוואות הבעלים.
2. בהחלטת אכיפה חשבונאית מספר 2-11 של רשות ניירות ערך מחדש יולי 2011 לעניין יישום שיטת השווי המאזני (להלן: "החלטת האכיפה") נדון מקרה בו הלוואות הבעלים ניתנו בשיעור שונה משיעור החזקה בהון והיוו חלק מחשבון ההשקעה ולחברות הכלולות נגרמו הפסדים

ונוצר להן גרעון בהון. בהחלטת האכיפה נקבע כי במקרים בהם הזכאות הכלכלית של החברה המחזיקה במוחזקת שונה משיעור ההחזקה של המחזיקה בהון המוחזקת יש ליישם את שיטת השווי המאזני על בסיס שיעור הזכאות הכלכלי. כלומר במצב בו המוחזקת עברה לגרעון בהון, ברי כי ככל שיהיו למוחזקת נכסים בני חלוקה לאחר פירעון התחייבויות בעלות זכות קדימה (שאינן הלוואות הבעלים), בעלי המניות לא יתחלקו בהם בהתאם לשיעור ההחזקה בהון המוחזקת אלא בהתאם ליחס הלוואות הבעלים שהעמידו. לעמדת סגל הרשות בהתייחס לעובדות המוצגות בהחלטת האכיפה, הטיפול החשבונאי הנאות הינו השתתפות בהפסדי החברה הכלולה לפי חלקה של החברה המחזיקה בהלוואות הבעלים שהעמידה למוחזקת ולא בהתאם לשיעור החזקתה בהון המוחזקת.

3. המקרה הנדון של החברה שונה מהותית מהמקרה המתואר בהחלטת האכיפה, בין היתר מהסיבות הבאות:

א. במצב המתואר בהחלטת האכיפה, הגרעון בהון נוצר עקב ירידת ערכם של נכסי נדל"ן שהוחזקו בידי החברה המוחזקת, כך שהגרעון בהון מייצג בקירוב ערך כלכלי שלילי של אותה חברה. לעומת זאת במקרה המתואר בפנייה ההון העצמי ההתחלתי הינו מינימלי וההפסדים החשבונאיים בשלבים הראשוניים לפעילות החברה נובעים בעיקרם מהשקעה בנכסים בלתי מוחשיים שצפויים להניב הכנסות בעתיד. השקעה זו מוכרת כהוצאה בשלב זה משום שאינה עומדת בכללי ההיוון כנכסים בלתי מוחשיים מתוקף תקן חשבונאות בינלאומי 38, "נכסים בלתי מוחשיים". לפיכך, הגרעון בהון של קיבו אינו מייצג ערך כלכלי שלילי שלה.

ב. מהאמור בסעיף א' עולה כי גרעון קיבו אינו נובע מירידה בערכה הכלכלי, כך שפירוק מרצון בכל רגע נתון אין משמעו חדלות פירעון. במקרה של פירוק מרצון החברה צופה שהתקבולים מממוש נכסי קיבו, ובכללם הנכסים הבלתי מוחשיים, יספיקו לפירעון כלל ההתחייבויות של קיבו כלפי בעלי מניות ונושים אחרים, ככל שיהיו, ויותר אף עודף לחלוקה בגין המניות. כפועל יוצא החלק של החברה בתקבולי הפירוק יהיה לפי 42.5% ולא 50%, שכן החברה תקבל חזרה את כל ההלוואות שהעניקה ובנוסף תקבל 42.5% מיתרת התקבולים מהפירוק.

ג. במצב המתואר בהחלטת האכיפה, הלוואות הבעלים תיפרענה רק אם יתהוו למוחזקת רווחים, ואם תזרים המזומנים יאפשר זאת, ובאופן שבו יש לפרוע תחילה את הלוואות הבעלים ורק לאחר מכן יחולקו רווחיה בין המחזיקים לפי שיעור אחזקותיהם בהון המוחזקת. לעומת זאת, במקרה המתואר בפנייה, לא נקבעו תנאים כאמור כך שלמשל גיוס הון ממשקיע חיצוני היה יכול, תיאורטית, להשיב את הלוואות הבעלים לחברה גם שלא במצב של פירוק מרצון.

ד. אין הכרח כי המשך מימון קיבו באמצעות הלוואות בעלים יעשה על ידי החברה בשיעור דומה של 50% מכלל הלוואות הבעלים, וקיימת אפשרות לפיה המשך מימון בשיעור זה יוביל לדילול בעלי מניות אחרים. ועל כן ניתן לראות במימון הנוסף מעבר לשיעור ההחזקה במניות (7.5%), כהשקעה על חשבון מניות עתידיות שינבעו מדילול בעלי המניות האחרים, ולכן לא יהיה נכון לזקוף את אותו שיעור תוספתי לדוחות רווח והפסד של החברה בשלהי זה.

4. לעמדת החברה, לאור הנימוקים שהוצגו לעיל עליה לקחת את חלקה בהפסדים של קיבו מכיוון שיש לה מחויבות משפטית או משתמעת בהווה ללקיחת הפסדים נוספים, מעבר

לאיפוס ההשקעה. על החברה לקחת את חלקה בהפסדים לפי שיעור של 42.5%, כלומר לפי שיעור החזקתה בהון המניות של קיבו, זאת בשונה מהמקרה המתואר בהחלטת האכיפה המוזכרת לעיל, שם הפסדי החברה המוחזקת נלקחו לפי שיעור ההלוואות, וזאת לאור הנימוקים המפורטים לעיל, המעידים על נסיבות כלכליות שונות בין מצבה של החברה לבין החלטת האכיפה.

עמדת הסגל

1. לעמדת סגל הרשות, ומן הנימוקים שיפורטו להלן ומן הנימוקים שפורטו בהחלטת האכיפה, החל מהמועד בו החברה הכלולה עברה לגירעון בהון ובמקביל השקעת החברה בהון המוחזקת התאפסה, על החברה למשוך את חלקה בהפסדי הכלולה על בסיס חלקה יחס החזקה שלה בהלוואות הבעלים אשר העמידה (50%) ולא על בסיס שיעור החזקה בהון החברה הכלולה (42.5%) אשר החל ממועד איפוס ההשקעה בהון הכלולה אינו משקף את חשיפתה הכלכלית של החברה בגין הפסדי הכלולה, כפי שמשקף מהדוחות הכספיים.

2. לאור העובדה שהחברה העמידה הלוואות בעלים לחברה הכלולה, אשר לפי תנאיהן המפורטים לעיל מהוות במהותן חלק מההשקעה ההונית בחברה הכלולה, על החברה להמשיך ולהכיר בחלקה בהפסדי החברה הכלולה עד גובה הלוואות הבעלים שהעמידה.

3. בשים לב לתכלית שיטת השווי המאזני במקרים בהם הזכאות הכלכלית של החברה המחזיקה במוחזקת, כפי שמשקף מהדוחות הכספיים, שונה משיעור החזקה של המחזיקה בהון המוחזקת, יש ליישם את שיטת השווי המאזני על בסיס שיעור החזקה בשכבת ה"חוב". הלוואות הבעלים, הנושאות אופי של השקעה הונית, חושפות את החברה לסיכונים גדולים יותר מחשיפתה ההונית הקיימת מכוח החזקתה במניות החברה המוחזקת, ועל כן ישנה הצדקה כלכלית למשיכת הפסדים לפי חלקה היחסי בחשיפה זו, קרי על פי חלקה בהלוואות הבעלים (50%). אם מי מהבעלים מחליט לתת הלוואת בעלים בשיעור גבוה משיעור אחזקותיו במניות הוא נחשף לסיכונים גבוהים יותר בגין חלק זה מקום בו הלוואות אלו מהוות במהותן השקעה הונית, והדבר צריך לקבל ביטוי דרך משיכת הפסדים.

4. על פי שיטת השווי המאזני משיכת הרווח או הפסד על ידי החברה המחזיקה הינה בהתאם לחלקה ברווח או הפסד של הישות המושקעת. הרווח או הפסד הינו בהתאם לרשום בספרי החברה המוחזקת, על פי כללי חשבונאות מקובלים, תוך התאמות מחייבות. כללי החשבונאות המקובלים קובעים במקרה הנדון כי החברה הכלולה לא יכולה להכיר בנכס בלתי מוחשי וכל עלויות ההקמה נרשמות אצלה כהוצאה. כך גם על החברה המחזיקה למשוך את חלקה בהוצאות אלו. יתכנו מצבים בהם תראה החברה המחזיקה לנגד עיניה הון חיובי כלכלי ולא גרעון בהון, אך לעניין הטיפול החשבונאי בקשר עם משיכת חלקה בהפסדים, אין להביא זאת בחשבון, הן מבחינת סכום הפסדים הנצברים והן מבחינת שיעור החזקה.

5. משכך, לעמדת סגל הרשות, בנסיבות עניינה של החברה, עליה למשוך את חלקה בהפסדי החברה הכלולה, מעבר לאיפוס ההשקעה בהון, על פי שיעור החזקה הכלכלי, קרי על פי חלקה בהלוואות הבעלים (50%).

כאמור ברישא למכתבנו זה, עמדת סגל הרשות לעיל נוגעת אך ורק לעובדות שתוארו במכתבכם שבסימוכין וכפי שתוארו, והיא מתייחסת אך ורק לסוגיה החשבונאית המפורטת במכתבנו זה.

בהתאם לנוהל פנייה מקדמית פניית החברה ותשובת סגל הרשות תפורסמנה במלואן באתר הרשות.

בכבוד רב,

שלומי וינר, רו"ח
עוזר בכיר לחשבונאי הראשי

רינה כהן-פחימה, רו"ח

מחלקת תאגידיים